

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Bilag 8

Erhverv
J.nr. 001-09119
Ref. hkj
Den 30. september 2013

Redegørelse om nabogener fra minkproduktion

1. Formål og baggrund

En gruppe af generamte naboer har henvendt sig til miljøministeren den 23. april 2013. Henvendelsen indeholdt et omfattende notat "Naboer til minkfarme: fluer, lugt, miljø og andre problemstillinger", som både beskrev de gener naboer kunne opleve nær minkfarme og kom med forslag til løsning af disse problemer.

Miljøstyrelsen afholdt på baggrund af dette forarbejde et møde d. 26. juni 2013 med henblik på at drøfte de faglige forslag i notatet og kvalificere et beslutningsgrundlag for mulige initiativer. På mødet deltog repræsentanter fra de generamte naboer (GN), Det Økologiske Råd (DØR), pelsdyrerhvervet (KF), kommunerne (KL), NaturErhvervsstyrelsen (NEST), Miljøstyrelsen (MST) og eksperter i fluegener.

Denne redegørelse omfatter dels en faglig beskrivelse af den nuværende regulering og viden på området samt en vurdering af mulige initiativer med udgangspunkt i forslagene fra de generamte naboer. For hvert forslag har de forskellige interessenter haft mulighed for skriftligt at angive deres synspunkter.

Formålet med redegørelsen er at kvalificere beslutningsgrundlaget for evt. initiativer.

2. Regulering og erfaringer

På mødet den 26. juni 2013 indledte Miljøstyrelsen med en præsentation af reguleringen. Hovedpunkterne er gengivet i det følgende.

Pelsdyrfarme er generelt set omfattet af de samme regler for opbevaring og anvendelse af husdyrgødning som andre husdyrbrug. Det betyder, at der er samme krav f.eks. til overdækning af gyllebeholdere. Kravene til pelsdyr er sammen med kravene til svin skærpet i 2007, således der er krav om fast overdækning på beholdere nærmere end 300 meter til naboer og naturområder, hvilket omfatter en stor del af de nye beholdere.

Pelsdyrfarme er derimod ikke omfattet af kravene til staldanlæg, og pelsdyrfarme skal således ikke nødvendigvis have fast bund og afløb i staldene. Dette er erstattet af kravene i pelsdyrbekendtgørelsen om gyllerender mm. I pelsdyrbekendtgørelsen er der desuden fastsat krav, som udelukkende gælder pelsdyr om f.eks. fluebekæmpelse og præcise krav til indretning og drift af pelsdyrfarme. Det

fremgår således af pelsdyrbekendtgørelsen at ”der skal overalt på pelsdyrfarme foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrlaboratorium fastsatte retningslinjer”.

2.1 Afstandskrav

Husdyrbrug

Siden 1992 har der for andre husdyrbrug været krav om, at der skulle udarbejdes en lokaliseringsgodkendelse, hvis der var mindre end 50 meter til naboen eller 200/300 meter til byzone o.lign.

Efter 2006 er de tidligere regler erstattet af et forbud imod etablering nærmere end 50 meter fra nabo og krav om lugtberegninger ved tilladelse/godkendelse af ændringer/udvidelse. Det vil typisk betyde, at slagtesvin med mellem 30-200 dyreenheder (DE) vil blive mødt med afstandskrav på 75-200 meter til naboen og 125-600 meter til byzone o.lign. Beregningerne skal sikre, at der højst er en lugtpåvirkning på 5 odour units (OU) i byzoner, 7 OU i samlet bebyggelse og 15 OU hos naboen.

Pelsdyrfarme

Siden 1986 har der været forbud imod etablering nærmere end 100 meter til nabo og 200 meter til byzone o.lign. på farme med under 10.000 årstæver. I dag har ca. 50 % af farmene mindre end 60 DE (1800 årstæver) og ca. 5 % har over 150 DE (4500 årstæver).

Efter 2006 er der krav om miljøgodkendelser og tilladelser ved ændringer og udvidelser. I princippet gælder de samme krav til påvirkningen af omboende (5,7 og 15 OU), men da der ikke foreligger viden om lugtmissionen fra pelsdyrfarme henvises til afstandskravene i pelsdyrbekendtgørelsen. Ved sammenligning med andre husdyrbrug skal det bemærkes, at afstandskravene i Pelsdyrbekendtgørelsen måles fra nærmeste hal og ikke fra centrum af bedriften som ved øvrige husdyrbrug. Dette bevirker, at afstandskravene for pelsdyrbedrifter i realitet er væsentlig større end de anførte grænser. En afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet åbner dog op for muligheder for, at kommunen kan foretage konkrete vurderinger, hvis afstanden til pelsdyrbruget er under 300 meter.

Konklusioner vedrørende afstandskrav

Ifølge en analyse gennemført af AKF (det tidligere Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut) i 2005 tyder alt på, at beskyttelsen af omboende (dvs. naboer og zoner med bebyggelse) mod lugtgener før 2006 var bedre for naboer til pelsdyrfarme end for naboer til andre husdyrbrug. Det skyldes, at der for andre husdyrbrug var krav om lokaliseringsgodkendelser ved korte afstande mellem omboende og husdyrbrugene og at disse lokaliseringsgodkendelser ofte blev givet på trods af, at afstanden var kortere end anbefalet ifølge lugtberegningerne. Her var den egentlige forbudszone for pelsdyrfarme en bedre beskyttelse. Der er derfor heller ikke baggrund for at antage, at eksisterende pelsdyrfarme er mere problematisk placeret end eksisterende husdyrbrug i forhold til omboende.

Efter 2006 er der sket en skærpelse af afstandskravene til husdyrbrug (i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), som ikke er slået igennem i forhold til

pelsdyrfarme. Før der foreligger lugtmålinger fra pelsdyrfarme er det vanskeligt at afgøre præcist, hvordan beskyttelsen af naboer til pelsdyrfarme er i forhold til beskyttelsen af naboer til andre husdyrbrug. Da afstandskravene i pelsdyrbekendtgørelsen stort set ikke differentieres i forhold til størrelsen af pelsdyrfarmen, mens afstandskravene til andre husdyrbrug beregnes på baggrund af størrelsen på husdyrbruget, må man dog formode, at beskyttelsen for naboer til store minkfarme ikke er fuldt på højde med beskyttelsen for naboer til andre husdyrbrug.

Groft overblik over reguleringen	Generelle regler for alle		Ved godkendelse/tilladelse af ændringer/udvidelser efter 2007	
	Gødningsopbevaring og anvendelse	Krav til staldanlægget	Ammoniak, fosfor, nitrat osv.	Lugt
Mink	HGB	PB	HGL	100/200 m.
Andre husdyrbrug	HGB	HGB	HGL	Konkret beregning.

HGB: Husdyrgødningsbekendtgørelsen

PB: Pelsdyrbekendtgørelsen

HGL: Husdyrgodkendelsesloven inkl. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

2.2 Øvrige forhold ved tilladelse/miljøgodkendelse af pelsdyrfarme

Grænsen for hvornår en pelsdyrfarme skal have en tilladelse eller godkendelse tager højde for, at pelsdyrfarme har et højere ammoniaktab og medfører et større fosforoverskud per DE. Grænser er derfor 3 DE for pelsdyrfarme mod 15 DE for øvrige husdyrbrug for en tilladelse, og 25 DE for pelsdyrfarme mod 75 DE for øvrige husdyrbrug for en miljøgodkendelse.

Pelsdyrfarme skal leve op til samme miljøkrav som andre husdyrbrug i forhold til nitratudvaskning, fosforoverskud og tabet af ammoniak. Ligesom for andre husdyrbrug er der for de nævnte miljøforhold fastsat et klart og entydigt beskyttelsesniveau.

I forhold til fluegener, landskabsforhold mm. er det i højere grad overladt til et kommunalt skøn ved tilladelsen/miljøgodkendelsen for både pelsdyrfarme og andre husdyrbrug, at sikre mod væsentlige miljøpåvirkninger.

2.3 Findes der tal der underbygger problemernes omfang?

Der findes ingen opgørelser over, hvor store problemer der er med gener fra husdyrbrug og pelsdyrfarme. De bedste data er data fra de årlige tilsynsindberetninger fra kommunerne. Her har kommunerne i perioden 2001-2009 skullet angive, hvilke miljøforhold som var angivet som begrundelse for en håndhævelse. De hyppigste miljøforhold er problemer med gødningsopbevaringen (typisk manglende overdækning), antal dyr på ejendommen (overproduktion) og møddingspladsen. Hyppigheden er for disse forhold, at der har været behov for håndhævelse ved mellem 5-15 % af tilsynene. På alle disse områder har pelsdyrfarme ikke markant flere eller færre problemer end andre husdyrbrug.

Der har derimod været et markant større behov for håndhævelse af forhold omkring fluer på pelsdyrfarme. I gennemsnit for perioden 2001-2009 har det været nødvendigt at håndhæve forhold omkring fluer ved ca. 7 % af tilsynene på pelsdyrfarme mod under 1 % på andre husdyrbrug. Hyppigheden er dog reduceret de senere år, idet hyppigheden i perioden 2001-2006 var ved 5-10 % af tilsynene mod kun 2-3 % af tilsynene i perioden 2007-2009. Årsagen er formodentlig kravene om opsætning af gyllerender, som er indfaset i perioden fra 2004-2008. Der er også lidt større hyppighed af håndhævelser i forhold til lugt på pelsdyrfarme end for andre husdyrbrug, men niveauet er på under 1% af tilsynene. Det er dog kendt, at klager over fluer og lugtgener i mange tilfælde først meddeles kommunerne i forbindelse med sager om udvidelser.

Efter mødet den 26. juni 2013 har der været følgende tilkendegivelser:

GN påpeger, at de få klager i tilsynsstatistikken skyldes, at de indgår som bemærkninger i høringsfasen og er ikke med i statistikken over klager. Flere kommuner oplyser, at de har fået mange klager over fluer fra minkfarme i 2011 og frem.

KF: Dansk Pelsdyravlerforening mener, at bemærkningen ”Det er dog kendt, at klager over fluer og lugtgener i mange tilfælde først meddeles kommunerne i forbindelse med sager om udvidelser” bør udgå. Dels fordi der pt. ikke foreligger dokumentation for omfanget af klager, hvorfor KF netop har søgt aktindsigt i kommunernes sagsakter, og dels fordi der ikke foreligger dokumentation for, hvor stor en andel af klagerne, der er grundløse eller reelt kan skyldes andre omstændigheder en lugt.

KF: Dansk Pelsdyravlerforening er ikke enig i, at Pelsdyrbekendtgørelsen ikke differentierer ift. farmenes størrelse. For det første differentieres mellem farme større eller mindre en 10.000 årstæver. For det andet sker differentieringen ved, at anlægget fylder mere jo flere årstæver, hvorved kravet om, at afstandskravet opgøres fra nærmeste hal, medfører et differentieret afstandskrav.

3 Forslag til initiativer

I det følgende angives hovedindholdet fra de faglige drøftelser af hvert forslag. Miljøstyrelsen har sendt disse afsnit til kommentering hos mødedeltagerne. Faktuelle ændringer er angivet i teksten, mens mere holdningsmæssige kommentarer til de enkelte forslag i det følgende er angivet separat for Kopenhagen Fur (KF), DØR og de generamte naboer (GN).

3.1 Forslag om større afstandskrav

Indledningsvist blev det drøftet, hvornår problemerne opstår for naboer. De fleste gav udtryk for, at problemerne med fluer i høj grad skyldes forholdsvis få minkfarme med utilstrækkelig fokus på renholdelse og manglende overdækning af lagre med husdyrgødning. Større minkfarme har nødvendigvis ikke større problemer med fluer, hvorimod selv små minkfarme med utilstrækkelig renholdelse kan medføre store fluegener. Det er vigtigt at være opmærksom på, at en indsats i forhold til fluegener med fordel kan foretages områdevis, idet fluegener hurtigt kan spredes fra ejendom til ejendom. De fleste gav også udtryk for, at det var muligt effektivt at bekæmpe fluegener ved effektiv renholdelse, overdækning af gødningslagre samt anvendelse af de virkemidler, som fremgår af retningslinjerne for fluebekæmpelse. Det er dog vanskeligt helt at undgå fluer. Det er ikke endeligt afklaret, hvor stor en afstand der er nødvendig i forhold til at sikre mod, at fluegener kan spredes til naboer. Dette vil formodentlig afhænge af topografi, beplantning og andre fysiske faktorer.

I forhold til lugtgener var der udbredt enighed om, at der sammenhæng mellem størrelse af minkfarmen og den nødvendige geneafstand. Der blev derfor rejst kritik af, at afstandskravene er ensartede helt op til 10.000 årstæver. Ved en afsluttende tilkendegivelse af den ønskede prioritering af de forskellige forslag på mødet, var ønsket om skærpede afstandskrav højt prioriteret.

På baggrund af den faglige drøftelse kan det umiddelbart konkluderes, at såfremt afstandskravene ændres, bør de i højere grad differentieres efter størrelse og primært målrettes hensynet til at begrænse lugtgenerne. Da der ikke foreligger et fagligt grundlag for en egentlig beregning af den nødvendige geneafstand, vil en skærpelse i så fald på kort sigt skulle fastsættes på baggrund af skøn, f.eks. ved inddragelse af erfaringer fra den kommunale praksis, klager osv. Det vil også være muligt at undersøge muligheden for at gennemføre undersøgelse af lugtemissionen af minkfarme med henblik på at skabe et grundlag for at den nødvendige geneafstand kan beregnes ligesom for øvrige husdyrtyper.

I forhold til fluegener kan der med fordel primært ses på andre virkemidler, idet generne i høj grad kommer fra få minkfarme, og da problemer kan løses på anden måde. En skærpelse af afstandskravene vurderes som et forholdsvis indgribende virkemiddel og vil evt. ramme minkfarme, som ikke medfører fluegener for omboende.

Efter mødet den 26. juni 2013 er der følgende skriftlige kommentarer til punktet:

KF har henstillet til, at såfremt afstandskravene skal ændres, skal dette ske på grundlag af faglig dokumentation og ikke på baggrund af skøn eller andre subjektive kriterier.

DØR kan ikke tilslutte sig, at problemet er begrænset til relativt få minkfarme, idet antal klager til kommunen ikke er bevis for problemets omfang. Der opfordres i stedet til at spørge naboerne. GN vurderer i stedet, at det faktisk er muligt at finde naboer ved stort set alle minkfarme i Danmark indenfor 100-300m (op til 80 %), som hvert år generes voldsomt af både flue- og lugtproblemer, og at der er eksempler på borgere, som generes af fluer i op til 600 meter fra selv middelstore farme. GN oplyser, at de på baggrund af en aktindsigt i landets kommuner og henvendelser til naboer til minkfarme mener at have dokumentation for de 80 %. De angiver desuden en lang række grunde naboer har givet som årsag til, at de ikke har klaget til kommunen.

GN kan ikke tilslutte sig, at fluerne kan bekæmpes effektivt. Den eneste effektive måde er større afstandskrav, og at farmens størrelse har betydning for den nødvendige afstand.

GN angiver, at i forhold til prioriteringen af initiativerne, er større afstandskrav suverænt det, der giver den største positive forskel. Ved fastsættelsen af det nødvendige afstandskrav skal kumulationseffekten af flere anlæg indregnes. Selvom der ikke ligger et videnskabeligt grundlag er det tydeligt for enhver, at de nuværende afstandskrav ikke er tilstrækkelige. Der er mange eksempler på naboer, som forsat plages af store gener, selvom kommunerne siger, at alle regler er overholdt. De mange nabovidnesbyrd viser om, at det er nødvendigt med 500 meter til anlæg op til 5.000 avlstæver stigende lineært til eksempelvis 1000 meter ved 10.000 avlstæver.

GN opfordrer KF til at oplyse om farme med 100-300 meter til naboerne, som aldrig har haft problemer med deres naboer. Findes de kan de måske bruges som model for "bedste praksis".

GN: Hvis 50% af alle farme har under 1800 årstæver og kun 5% af farmene har mere end 4500 årstæver skønner GN, at omkring 80% af alle farme har under 3300 årstæver, altså under 1/3 af de 10000 årstæver som tillades i en afstand på 100m til nabobeboelse. Konklusionen må være at de fastsatte afstandskrav fra 1986 på 100m til nabo aldrig har været efterprøvet i praksis inden de blev vedtaget. Mange farme havde på det tidspunkt kun få hundrede årstæver. GN mener, at de mange klager over lugt og fluer nu er en direkte konsekvens af de mange udvidelser og alt for korte afstande til naboer. Flere kommuner oplyser, at de har modtaget mange klager over fluer fra minkfarme i 2011 og frem. Mange naboer oplyser, at den igen i 2013 oplever store problemer med lugt og fluer.

GN: Kommunerne skal lave en særlig vurdering af gener jf. husdyrlovens § 20, hvis der inden for 300 m til minkfarmen ligger mindst 6 naboejendomme i landzone. Flere kommuner har meddelt afslag på udvidelser efter § 20 ved farme med mellem 800 og 2.000 årstæver med begrundelse om, at udvidelsen vil medføre forøgede og uacceptable gener især i forhold til lugt og fluer. Derimod må enkelt beboelser og op til 5 naboer i landzone påføres større gener selv ved afstande på blot 100-300m fra farmene, som forværres yderligere, da der inden for disse korte afstande må udvides med flere årstæver (100 m <10.000 årstæver og 200 m >10.000 årstæver).

GN: Nogle naboer til minkfarme har klaget over gener i mere en 10-15 år uden nogen løsning. Derfor må enkelte u hensigtsmæssigt placerede farme flyttes og nogle naboejendomme opkøbes, der hvor gener har stået på så længe, at løsninger på problemerne må betragtes som umulige

3.2 Åbne stalde foreslås forbudt og erstattet med lukkede haller eller krav om tagrender

Da lukkede stalde stadig i stort omfang har åbninger af hensyn til dyrene, vil kravet ikke have den store effekt på lugtgenerne. Lukkede haller vurderes derimod i større omfang at kunne hindre, at regnvand trænger ind i hallerne med fugtigt miljø og fluegener til følge. Krav om tagrender kan alternativt anvendes. Det skal bemærkes, at krav om tagrender tidligere har været et krav ved haller uden

gyllerender. Det blev på mødet også nævnt, at problemer med måger kunne reduceres med lukkede haller.

Det kan umiddelbart konkluderes, at krav om lukkede haller eller tagrender ved nye anlæg muligvis kun vil have begrænset effekt på fluer og ingen effekt have på lugtgener, og det er usikkert, hvorvidt regnvand mellem hallerne forøger gener og forurening i praksis.

Efter mødet er der følgende skriftlige kommentarer til punktet :

GN angiver, at haller opbygget på den bare jord ofte får sammenblandet regnvand og gødning, når regnvandet trænger ind i hallerne. Dette giver risiko for øgede fluegener. Det skal – som minimum sikres – at sammenblandet af gødning og regnvand undgås. Lukkede haller med cementgulve kan sikre dette effektivt.

3.3 Forslag om påkrævet fast overdækning på gyllebeholdere

Der er uvist, hvorvidt fluerne kan formere sig i flydelaget, og i hvilket omfang en sådan opformering kan reduceres ved krav om en fast overdækning. Det kan være, at situationen er særligt problematisk på minkfarme, såfremt halm med gødningsrester anvendes til at skabe det naturlige flydelag. Der er allerede i stor udstrækning krav om fast overdækning på gyllebeholdere opsat efter 2007 og ældre gyllebeholdere er ikke nødvendigvis konstrueret, så en teltoverdækning kan opsættes. Alternativet med flydelåg kan dog anvendes på alle beholdere men er forholdsvist upraktisk at arbejde med.

Det kan umiddelbart konkluderes, at en undersøgelse af, hvorvidt flydelaget har stor betydning i forhold til fluegenerne, vil bidrage med yderligere nyttig viden, herunder hvorvidt et krav om telt/flydelåg vil være et effektivt og operationelt instrument.

Efter mødet er der følgende skriftlige kommentarer til punktet:

KF har oplyst, at et sådan krav på det foreliggende grundlag frarådes, idet der ikke er dokumentation for opformering af fluer i flydelaget eller om dette i givet fald kan skyldes, at det naturlige flydelag på nogle farme etableres ved brug af spildhalm.

GN henviser modsat til, at teltoverdækning erfaringsmæssigt har forbedret problemerne, og der er derfor ingen grund til at tro andet end, at dette også vil kunne hjælpe andre.

3.4 Forslag om at krav fra retningslinjer for fluebekæmpelse gøres mere bindende

Det blev på mødet angivet, at det kunne være vanskeligt at overføre indholdet af ”retningslinjer for fluebekæmpelse” til f.eks. bekendtgørelsestekst, og at der i givet fald allerede er krav i pelsdyrbekendtgørelsen om effektiv fluebekæmpelse. I nogle tilfælde er rengøring tilstrækkeligt, mens der andre steder må tages andre initiativer. Det vil f.eks. være en miljømæssig tvivlsom gevinst at stille krav om anvendelsen af larvicider og sprøjtemidler på alle minkfarme. Der vurderes dog behov for at opdatere viden i forhold til de nyere metoder til gødningshåndtering

på farmene og revidere (om nødvendigt) den nuværende vejledning for fluebekæmpelse på minkfarme. Det blev i stedet foreslået, at det ville være hensigtsmæssigt at præcisere nogle af de muligheder, kommunen har i forbindelse med tilsyn i vejledningen. Det kunne være påbud om rengøring foretaget af et eksternt firma ved gentagne problemer med rengøringen eller påbud om udmugning af halmrester direkte i containere ved gentagne problem med gødningsspild på ejendommen. Alternativt kunne der stilles krav om en "fluejournal", som kunne offentliggøres på nettet, hvor omboende og kommunen kunne følge indsatsen på pelsdyrfarmene. Det kunne også overvejes, om der kunne oprettes et digitalt fluevarslingsystem baseret på vejrdata, så avlerne kunne oplyses om, hvordan en indsats var særligt påkrævet. Det var derimod opfattelsen, at det var mere tvivlsomt om andre bekæmpelsesmetoder, f.eks. biologisk bekæmpelse og hydratkalk har effekt. I forbindelse med udredning af "hot spots" for udvikling af fluer på minkfarmene ville det være relevant, at se på betydningen af, at rengøring inde i bure med avlstæver og små unger med de nuværende regler kan undlades i tiden fra 25. april til 1. juli.

Efter mødet er der følgende skriftlige kommentarer til punktet:

KF har oplyst følgende:

- De har anmodet om indsigt i samtlige rapporter fra miljøtilsyn på minkbesætninger, klager over gener fra minkbesætninger og klager over udvidelser/etablering af minkbesætninger i perioden 1/1 2010 til 31/12 2012. Det må formodes, at dette vil give et overblik over hvor problemerne opstår, og hvad der bliver gjort ved det.
- Det er besluttet, at "Tjek på farmen" øjeblikkeligt udvides, så miljøforhold også gennemgås på farmbesøgene. Her vil følgende blive vurderet 1) om avlerne har foretaget korrekt oprensning af arealerne under burene og renderne 2) om møddingspladsen er overdækket og 3) om der er foretaget forebyggende fluebekæmpelse. Cirka 50 % af landets farme besøges årligt i denne kampagne der hidtil har været fokuseret på farmrådgivning om efterlevelse af regler for dyrevelfærd. Minkfarme, som ikke viser evne eller vilje til at efterleve regler for pelsdyrhold, ekskluderes af foreningen. Det er besluttet, at "Tjek på farmen" konsulenternes gennemgang af miljøforhold øjeblikkeligt inkluderes i "eksklusionsmodellen".
- De bakker op om klare regler om fluebekæmpelse samt konsekvent og hård kommunal håndhævelse af miljøregler, hvis reglerne ikke efterleves på problemfarme.

DØR mener ikke retningslinjer for fluebekæmpelse giver tilstrækkelig beskyttelse. Usikkerheden må komme naboerne til gode via større geneafstande.

GN angiver, retningslinjerne skal gøres målbare, så de ikke længere angiver, hvad han eventuelt kan gøre, men i stedet hvad han skal gøre. Desuden skal der i overtrædelsessituationer være en økonomisk bod (også gældende for punkt 5 og 8).

3.5 Forslag om krav til udmugning af halmrester inkl. gødningsrester direkte i containere

Halm med gødningsrester under burene og redekassehalm kan indeholde gødningsrester, som kan bidrage til opformeringen af fluer. Det er vigtigt, at der ved flytning ikke tabes materiale, og det er vigtigt af det opbevares overdækket. Kravet om udmugning direkte til container vil mindske risikoen for gødningstab. Se i øvrigt under punkt 4.

3.6 Forslag om daglig udmugning af gyllerender

På mødet blev det oplyst, at nye VERA-test har dokumenteret, at en udmugning to gange ugentligt har ligeså stor effekt i forhold til ammoniaktabet som daglig udmugning. Det er også tvivlsomt, om daglig udmugning er en lugtmæssig forbedring i forhold til udmugning to gange ugentligt. I forhold til fluer vurderes der heller ikke at være en effekt, da der går ca. en måned fra æglægning til udklækning af fluer. Der kan derimod være forhøjet risiko for, at landmanden ved automatisk daglig udmugning overser kanter og hjørner, hvor gødningsrester kan sidde længere tid, og der derved udvikles vækstbetingelser for fluer.

Efter mødet er der følgende skriftlige kommentarer til punktet:

GN angiver, at de foretrækker daglig udmugning plus kontrol af kanter og hjørner for gødningsrester.

3.7 Forslag om revurdering af miljøgodkendelser efter husdyrgodkendelseslovens § 10 og § 11

Den reelle forskel i miljøbeskyttelsesniveauet ved en § 10 og § 11 blev drøftet på mødet. For nye godkendelser er der nok ikke den store forskel i forhold til BAT og lugt. I forhold til fluer er den primære beskyttelse pelsdyrbekendtgørelsens krav om effektiv fluebekæmpelse. Der kan derimod ligesom for andre husdyrbrug være det problem, at pelsdyrfarme kan have en ældre godkendelse med større miljøpåvirkning, end der vil blive tilladt i dag. Problemet med ældre godkendelser, hvor der er et lavere miljøbeskyttelsesniveau, er næppe større for minkfarme end for andre husdyrbrug. Det vil have store administrative konsekvenser generelt at kræve revurderinger af alle disse ældre sager.

Efter mødet er der følgende skriftlige kommentarer til punktet :

DØR gør opmærksom på, at det er problematisk, at de mange § 10 tilladelser slipper for revurdering, og at det giver større problemer end øvrige dyretyper. Det foreslås, at alle farme med over 1000 årstæver skal revurderes hvert 10. år.

GN angiver, at § 10 tilladelserne meddelt inden skærpelsen af godkendelsesgrænsen burde tilbagekaldes til ny behandling.

3.8 Forslag om en større håndhævelsesmæssig indsats

Ved gentagne overtrædelser af de fastsatte krav, har nogle kommuner svært ved at håndhæve disse overtrædelser. Manglende efterlevelse af krav til rengøring og overdækning af gødningslagre udgør en stor risiko for forøgede gener. Overproduktion på ejendommene med f.eks. flere mink per bur end tilladt kan bidrage til forøgede gener. Udover de præciserede muligheder for påbud i vejledningen, blev det også foreslået, hvorvidt der lovgivningsmæssigt skulle

fastsættes en skærpet håndhævelsespraksis. Endelig kunne det overvejes, at opfordre kommunerne til at fokusere tilsynet i forhold til problemer på minkfarme. Den nye tilsynsbekendtgørelse giver i større udstrækning mulighed for at sådan fokuseret tilsynsindsats.

Efter mødet er der følgende skriftlige kommentarer til punktet:

GN angiver, at det er et problem med forskellene i tilsynet. Reglerne for tilsyn burde standardiseres, og manglende tilsyn burde kunne indklages for en højere instans, som også skal gælde, når kommunerne tillader udvidelser i tilfælde, hvor flere af husdyrbrugslovens §'er, bl.a. §19, §27, §31 og §32 ikke er opfyldt og generne allerede er uacceptable. Det er problematisk, at kommunerne sætter meget forskellige vilkår til farme, der generer deres naboer.

3.9 Øvrige emner angivet af GN efter mødet:

GN foreslår, at mink bliver ID-mærket for at forebygge overproduktion på farmene og finde kilden til undslupne mink.